

---

## האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דור שלישי בטיפול קוגניטיבי התנהגותי וטיפול קצר מועד - 3850

תאריך עדכון אחרון 08-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יפה סטוקאר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [yaffa.stokar@mail.huji.ac.il](mailto:yaffa.stokar@mail.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש במייל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק באינטגרציה בין העבודה המעשית בשדה לבין חומר תיאורטי המתבסס על תיאוריות בטיפול קצר מועד, בדגש שיטות מהגל השלישי של טיפול קוגניטיבי התנהגותי (מיינדפולנס, ACT, החוויה הסומטית, טיפול דיאלקטי התנהגותי).

מטרות הקורס:

במהלך הקורס יציגו המשתתפות.ים תיאורי מקרה מעבודתם הקלינית ובמפגשים ננתח ונדון ביחד בסוגיות שונות הקשורות לקשר הטיפולי, לתהליך הטיפול ולטכניקות הטיפוליות. הקורס מבוסס על הדרכה קבוצתית. בנוסף, תהיה הפניה לקריאה תיאורטית בהתאם לסוגיות שתעלנה בדיון בכתה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- \* להכיר תיאוריות וטכניקות שמאפיינות את הגל השלישי בטיפול בגישה קוגניטיבית התנהגותית
- \* לשלב עקרונות או טכניקות שנסקרו בכיתה אל תוך הטיפולים

דרישות נוכחות (%) :  
100

שיטת ההוראה בקורס: קשר טיפולי עם 3 פונים לפחות, במהלך שנת הלימודים, בלווי הדרכה מקצועית אישית קבועה. הרצאות המרצה והסטודנטיות יהיו מבוססות על טיפולים אלו.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הצגות הטיפול בכיתה - כל סטודנט.ית י.תציג מקרה טיפולי פעם אחת בסמסטר (סך-הכל פעמיים לאורך השנה) תוך שימוש בקטעי היומן וברפלקציות שכתבה. על המפגש הטיפולי.  
\* בסמסטר הראשון לאחר הצגת המקרה במלואו, כולל רקע, קשר טיפולי, ומהלך הטיפול, יש להציג הבניה של המקרה (סיבת הטיפול והמטרה הטיפולית), וכן שאלה/דילמה/אתגר להמשך הטיפול.  
\* כחלק מן ההצגה של הסמסטר השני, יש להציג התנסות בלפחות אחת מהטכניקות או תיאוריות שנסקרו לאורך הקורס, תוך שילוב מידע על הסיבות לבחירת הטכניקה/תיאוריה הספציפית הזו בהתאמה למקרה המתואר, וההשפעה על התהליך הטיפולי.

חומר חובה לקריאה:

דסברג, ח' (1997). פסיכותרפיה דינמית קצרת מועד: סקירה היסטורית. בתוך דסברג, ח', איציקסון, י', שפיר, ג' (עורכים) פסיכותרפיה קצרת-מועד. עמ' 20-34. ירושלים: מאגנס.

ינוקור, מ' ודסברג, ח' (1997). פסיכותרפיה דינמית קצרת מועד לפי הגישה הפסיכודינמית: טכניקות.

---

בתוך דסברג, ח', איציקסון, י', שפיר, ג' (עורכים) פסיכותרפיה קצרת-מועד. עמ' 37-52. ירושלים: מאגנס.

ברקן, א. (2002). הרבדים השונים של ה-setting - או של מי השעון. שיחות, י"ז (1), 42 - 45.

לאור, א' (2007). בנייה הדדית של ה-setting כגורם טיפולי. שיחות כ"א (2), 160-169.

פרקש-צ'יין, ח' ואידיסיס, י' (2020). חשיפה עצמית יזומה של המטפל: תרומתם של סגנון ההתקשרות של המטפל, מידת הנירוטיציזם והמוחצנות באישיותו ומאפייני המטופל. חברה ורווחה, מ, 3-2, 319-348.

Goldstein, E. G. (1997). To Tell or Not to Tell: The Disclosure of Events in the Therapist's Life to the Patient. *Clinical Social Work Journal*, 25(1), 41-58. doi:10.1023/a:1025729826627

המשגת מקרה הפרט, י' (2011). המשגת מקרה. בתוך מרום, צ', גלבע - שכטמן, א', מור, נ', ומאירס, י' (עורכים), טיפול קוגניטיבי התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים. עמ' 17-32. ת"א: דיונון.

באום, נ. (2006). סיום מאולץ של קשר טיפולי. חברה ורווחה, כו, 355-375.

מנדולה, ר. (1997) המשמעות של נתינת וקבלת מתנות בתהליך הטיפול. חברה ורווחה, יז, 32-313.

Gutheil, I. A. (1993). Rituals and termination procedures. *Smith College Studies in Social Work*, 63(2), 163-176. doi:10.1080/00377319309517384

הפרט, י' (2011). יסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי. בתוך מרום, צ', גלבע - שכטמן, א', מור, נ', ומאירס, י' (עורכים), טיפול קוגניטיבי התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים. עמ' 1-16. ת"א: דיונון.

רפאלי, א' (2011). הפרעות אישיות. בתוך מרום, צ', גלבע - שכטמן, א', מור, נ', ומאירס, י' (עורכים), טיפול קוגניטיבי התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים. עמ' 331-352. ת"א: דיונון.

אלמוג, ר. גולדברט, א. (2013). טיפול בחרדה על פי גישת Commitment and Acceptance Therapy פסיכולוגיה עברית. אוצר מתוך <https://www.hebpsy.net/articles?id=2993;eq&id?asp>

יובל, י' (2011). קבלה ומחויבות: תאוריה ופרקטיקה. בתוך מרום, צ', גלבע - שכטמן, א', מור, נ', ומאירס, י' (עורכים), טיפול קוגניטיבי התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים. עמ' 353-384. ת"א: דיונון.

עוד ד, י' (2006). מיינדפולנס (קשיבות) בטיפול. עלי משוב. 1-11.

#### חומר לקריאה נוספת:

לינהאן, מ' (2006). הפרעת אישיות גבולית : מדריך להקניית כישורים. קרית ביאליק : "אח"

רוס, ג' (2008). מעבר למערבולת הטראומה אל מערבולת ההחלמה : מדריך לציבור. טבעון: נורד

Levine, P., & Frederick, Ann. (1997). Waking the tiger: Healing trauma : The innate capacity to transform overwhelming experiences. מועד קצר טיפול על מאמרים.

#### מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %  
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות  
10 %  
מבחני אמצע 30 %

#### מידע נוסף / הערות:

נוסף על 2 ההצגות בכיתה ועבודות אמצע וסוף השנה על כל סטודנט לטפל ב-3 מטופלים/ות ועליהם יש לנהל יומן טיפול, ובו רישום שוטף של כל פגישות הטיפול. יש לסכם לפחות 12-13 פגישות בכל סמסטר ובסה"כ יש להגיש מינימום של 25 יומני שיחות כדי לעמוד בדרישות הקורס. (10%). את היוםנים יש להעלות למודל ארבע פעמים לאורך השנה, באמצע ובסוף כל סמסטר, עליהן יתקבל משוב. ניתן להגיש מוקדם.  
של תיאור - מקוצר רפלקטיבי תיאור בתוספת, הפגישה סיכום בצורת ביומן יופיעו פגישות 15 o מחשבות, רגשות, סוגיות ואתגרים שעלו במפגש.. עד עמוד וחצי.  
הנותרים היוםנים 8 כאשר, סוג מכל אחד לפחות להגיש חובה, הבא באופן ביומן יופיעו פגישות 10 o הם לבחירת הסטודנט/ת:  
א. תיאור הפגישה בקולה/ו של המטופל/ת (כלומר תיאור המפגש מנקודת מבטם), ולאחר מכן תיאור של אותה פגישה מנקודת מבטך, קרי המטופל/ת.  
ב. תיאור בצורת ורבת  
מטופל/ת: .....  
עו"ס: .....